

Supplerende samlenotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
2. oktober 2020

J nr. 2020-4302

Rådsmøde (miljø) den 23. oktober 2020

Dagsorden	Side
2. Kommissionens plan for opjustering af EU's klimamål i 2030	2
- <i>Tidlig forelæggelse</i>	

Punkt 1 om forslag til en forordning om rammerne for at opnå klimaneutralitet ("den europæiske klimalov") er oversendt.

2. Kommissionens plan for opjustering af EU's klimamål i 2030

KOM(2020) 562

Nyt notat

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 17. september 2020 offentliggjort en meddelelse om styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030, der skal påbegynde en proces med at hæve EU's klimamål i 2030 samt beskrive de konkrete initiativer og regulering, der skal levere på et opjusteret klimamål. Meddelelsen indeholder et forslag til at opjustere EU's klimamål i 2030 til mindst 55 pct. i forhold til niveauet i 1990. Det opjusterede mål dækker udledninger og optag af drivhusgasser.

Meddelelsen medfører i sig selv ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervmæssige konsekvenser. En opjustering af EU's klimamål i 2030, der efterfølgende udmøntes gennem vedtagelse af konkret lovgivning for EU's klima- og energipolitik ventes at have væsentlige statsfinansielle, samfundsøkonomiske og erhvervmæssige konsekvenser.

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse om styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030 velkommen. Regeringen ønsker en ambitiøs og omkostningseffektiv klimaindsats i EU, der kan drive den grønne omstilling både i Danmark og hele EU. Samtidig skal det fungere som løftestang for global handling, hvor EU gennem et øget klimabidrag til Parisaftalen kan lægge pres på andre store udledere. Derfor finder regeringen det centralt, at EU's klimamål hæves markant, og at målet udmøntes så omkostningseffektivt som muligt.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen offentliggjorde den 17. september 2020 en meddelelse om styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030 – Investering i en klimaneutral fremtid til gavn for borgere, KOM (2020) 562, med dertil hørende konsekvensanalyse. Meddelelsen lægger sporene for Kommissionens ambition om at hæve EU's klimamål i 2030 samt beskriver konkrete initiativer og regulering, der skal levere på et opjusteret klimamål. Meddelelsen er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 17. september 2020.

Kommissionen har samtidig fremlagt et revideret forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om en forordning, der skal etablere rammerne for at nå målet om klimaneutralitet og om ændring af forordning (EU) 2018/1999 – den europæiske klimalov (KOM (2020) 80), hvor Kommissionens forslag til et nyt klimamål i 2030 indgår. Der henvises til samlenotat om den europæiske klimalov for yderligere redegørelse herom.

Det Europæiske Råd forventes at skulle drøfte og træffe beslutning om en opjustering af EU's 2030-klimamål i 2. halvår 2020. Det er en hovedprioritet for det tyske formandskab for Rådet, at EU kan indmelde et forøget klimamål som EU's opdaterede klimabidrag til Parisaftalen inden udgangen af 2020.

3. Formål og indhold

Kommissionens meddelelse har til hensigt at påbegynde en proces for at hæve EU's klimamål i 2030. Kommissionen foreslår at hæve EU's klimabidrag til Parisaftalen fra mindst 40 pct. reduktion af udledningen af drivhusgasser til et klimamål på mindst 55 pct. i 2030 i forhold til niveauet i 1990. Forslaget om et opjusteret mål dækker udledninger og optag af drivhusgasser.

Det fremgår af meddelelsen, at det er økonomisk overkommeligt at hæve målet. Ifølge Kommissionen vil det også være en fordel for EU i lyset af klimaforskningen, omkostningerne forbundet med at udskyde indsatsen til senere og at undgå kulstofafhængighed ("carbon lock-in"). Kommissionen vurderer, at såfremt målet om klimaneutralitet senest i 2050 skal nås, er der behov for at øge ambitionsniveauet. For at kunne indfri et klimamål på mindst 55 pct. i 2030 vurderer Kommissionen, at der er behov for yderligere handling i alle sektorer. I det lys vil Kommissionen præsentere en række konkrete forslag til revision af den gældende klima- og energilovgivning i juni 2021. Kommissionens meddelelse lægger generelt sporene til væsentlige ændringer af EU's nuværende klimapolitik.

Kommissionens meddelelse gør også status over den hidtidige indsats for opfyldelse af EU's klima- og energipolitiske målsætninger i 2030. Kommissionen skønner blandt andet, at EU med gældende politikker og mål vil levere ca. 47 pct. drivhusgasreduktioner i 2030 i forhold til 1990 inklusiv udledninger og optag i jorder og skove (LULUCF), hvis EU's nuværende klima- og energiregulering implementeres fuldt ud og indfries af alle medlemslandene. Desuden anslår Kommissionen, at medlemslandenes egne nationale energi- og klimaplaner for perioden 2021-2030 fører til, at EU's drivhusgasudledninger reduceres med 41 pct. i 2030 (eksklusiv LULUCF).

Kommissionen åbner samtidig op for at ændre på, hvordan søfart og luftfart skal tælle med i klimamålet. I dag tæller udledninger fra international luftfart med i målet, mens udledninger fra søfart ikke tæller med. Hvis både international luftfart og søfart tælles med i målet i fremtiden, vil det ifølge Kommissionens konsekvensanalyse kræve en større reduktion i drivhusgasudledningerne i de resterende sektorer, da flyfart og søfart tilsammen har haft stigende drivhusgasudledninger siden 1990.

EU's kvotehandelssystem

For at omstille energi og industri hurtigere lægges der op til at styrke EU's kvotehandelssystem. Kommissionen ser samtidig fordele i at udbrede brugen af kvotehandel til vejtransport og bygninger, som i dag ikke er underlagt en effektiv CO₂-pris på europæisk plan. Ud over at øge brugen af kvotehandel nævnes revisionen

af energibeskatningsdirektivet som en lovgivning, der kan være med til at prissætte drivhusgasudledninger. Endvidere lægges der op til, at mindst intra-europæisk søfart skal reguleres inden for EU's kvotehandelssystem, og at antallet af gratiskvoter til luftfart reduceres. Der peges endvidere på det ønskværdige i et internationalt samarbejde om søfart og luftfart.

Landbrug og LULUCF

I meddelelsen lægges der op til en mere integreret tilgang til at reducere landbrugets udledninger samt at reducere udledninger og øge optag i jorder og skove (LULUCF). Som noget nyt foreslås det, at udledninger og optag af CO₂ i jorder og skove skal tælle med i 2030-klimamålet på linje med EU's mål om klimaneutralitet i senest 2050. Endvidere åbnes der op for på kort sigt at forøge ambitionsniveauet i lovgivningen på området, eksempelvis ved at muliggøre øget anvendelse af de såkaldte LULUCF-kreditter, og sikre mere robuste opgørelsesregler. Samtidig udtrykker Kommissionen ønske om med tiden at regulere udledninger fra landbrug og LULUCF i en fælles landsektorsøjle.

Aftale om fordeling af indsatsen i de ikke-kvotebelagte sektorer

Meddelelsen lægger op til, at den nuværende aftale om fordeling af indsatsen i de ikke-kvotebelagte sektorer kan komme til at spille en mindre rolle i forhold til at indfri et højere klimamål og potentielt med tiden kan udfases, hvis udledningerne i de ikke-kvotebelagte sektorer underlægges anden regulering. I første omgang lægges der dog op til et revideret forslag om fordeling af indsatsen i de ikke-kvotebelagte sektorer.

Vejtransport

Det understreges, at der forsat er behov for stærk sektorlovgivning inden for vejtransport. I tillæg til bl.a. at udvide brugen af kvotehandel til vejtransport lægges der op til at revidere og styrke de gældende CO₂-krav for lette køretøjer. Dertil vil Kommissionen vurdere, hvad der skal til for, at sektoren kan bidrage til målet om klimaneutralitet, og hvornår der skal sættes et stop for, at forbrændingsmotorer kommer på markedet. Endvidere betones vigtigheden af en tilstrækkelig udrulning af ladeinfrastruktur samt optankningsmuligheder for bæredygtige brændstoffer. I forlængelse heraf nævnes den kommende revision af direktivet for infrastruktur for alternative brændstoffer.

Vedvarende energi og energieffektivitet

Et opjusteret klimamål i 2030 implicerer ifølge meddelelsen en forøgelse af EU's andel af vedvarende energi. Det vurderes sandsynligt, at EU's bindende, ikke-byrdefordelte mål for vedvarende energi skal hæves som et led i det øgede klimambitionsniveau. Desuden lægges der op til revision af bæredygtighedskriterier for biobrændstoffer og biomasse, vedvarende energi i transport samt mål for varme og køling. Der peges også på, at energieffektiviseringsindsatsen skal øges for at indfri et højere klimamål i 2030. Blandt virkemidlerne fremhæves bl.a. det kommende

initiativ om renoveringsbølgen og den kommende revision af direktiverne for energieffektivitet og produktstandarder samt udvidet brug af ecodesign.

Retfærdig omstilling

Der er endvidere et fokus på en retfærdig omstilling, hvor særligt udsatte husholdninger og regioner skal kunne følge med i omstillingen. Det understreges eksempelvis, at en øget anvendelse af kvotehandel ifølge Kommissionens konsekvensanalyse vil medføre højere varme- og brændselspriser, som vil ramme lavindkomsthusholdninger relativt hårdere. Kommissionen fremhæver i denne sammenhæng, at en udvidelse af kvotehandel til transport og opvarmning af bygninger vil skulle adressere fordelingsmæssige konsekvenser, herunder gennem anvendelse af provenu fra kvotesalg.

Integrering af klimaindsatsen i alle politikker

Integration af klimapolitiske mål i andre EU-politikker betones som en vigtig katalysator for den grønne omstilling. Der kræves store investeringer for at hæve klimambitionerne mod 2030. Til dette formål fremhæver Kommissionen EU's flerårige finansielle ramme og midlertidige genopretningsinstrument, hvor en række finansieringsinstrumenter allerede er etableret – fx Fonden for Retfærdig Omstilling – for at sikre en socialt balanceret grøn omstilling. Endvidere fremhæves andre finansieringskilder, som også skal bidrage til omstillingen, herunder bl.a. InvestEU, Moderniseringsfonden og Horisont Europa.

Den internationale dimension

En opjustering af EU's klimamål i 2030 kan styrke EU's position som global leder. Der lægges derfor op til, at målet bør indmeldes som EU's nye klimabidrag til Parisaftalen inden udgangen af 2020. Dette kan skabe momentum i den globale klimaindsats og forhandlingerne under UNFCCC samt lægge pres på andre store udledere. I kombination med EU's eksterne klimabistand vil det samtidig understøtte tredjelande i deres bestræbelser for øgede klimambitioner. Endelig fremhæves det, at Kommissionen vil foreslå en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme for udvalgte sektorer, hvis ikke andre parter udviser tilsvarende høje ambitioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, når Det Europæiske Råd skal drøfte og træffe beslutning om en opjustering af EU's klimamål i 2030. Europa-Parlamentet har dog som medlovgiver på den europæiske klimalov udtrykt sig om EU's klimamål i 2030. Udvalget for Miljø og Offentlig Sundhed har i sin betænkning til loven stemt for, at et reduktionsmål på 60 pct. i 2030 i forhold til niveauet i 1990 skal indgå i loven. Europa-Parlamentets plenarforsamling forventes at stemme om den europæiske klimalov i starten af oktober.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for gældende dansk ret, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Der redegøres ikke for de lovgivningsmæssige konsekvenser, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen. For redegørelse om de lovgivningsmæssige konsekvenser ved, at målet indgår i den europæiske klimalov, henvises til samlenotat herom.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen medfører i sig selv ikke statsfinansielle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige konsekvenser. En opjustering af EU's klimamål i 2030 vurderes at få væsentlige økonomiske konsekvenser. Dette vil dog afhænge af den endelige udmøntning i konkret lovgivning. Statsfinansielle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige konsekvenser vil blive vurderet nærmere, når konkrete lovforslag til udmøntning foreligger.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Når der senere i EU bliver revideret og vedtaget konkret lovgivning for at indfri et opjusteret klimamål i 2030, kan det bidrage til at forbedre miljøbeskyttelsesniveauet.

8. Høring

Kommissionens meddelelse om styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030 er den 17. september 2020 sendt i høring i specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik med høringsfrist den 30. september 2020. Der er indtil nu ikke modtaget høringsvar.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der synes generelt at være forståelse blandt medlemslandene om, at EU's klimamål i 2030 skal hæves. En mindre gruppe medlemslande har indtil videre udtrykt støtte til et klimamål på mindst 55 pct. i 2030. På nuværende tidspunkt efterspørger ingen medlemslande et højere klimamål. En række lande har afventet Kommissionens plan før stillingtagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse om styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030 velkommen. Regeringen ønsker en ambitiøs og omkostningseffektiv klimaindsats i EU, der kan drive den grønne omstilling både i Danmark og hele EU. Samtidig skal det fungere som løftestang for global handling, hvor EU gennem en indmelding af et forøget klimamål som en del af EU's opdaterede klimabidrag (Na-

tionally Determined Contribution, NDC) til Parisaftalen kan lægge pres på andre store udledere.

Konkret finder regeringen det centralt, at EU's klimamål hæves markant, og at målet udmøntes så omkostningseffektivt som muligt.

I det lys arbejder regeringen for et styrket kvotehandelssystem, der leverer en væsentligt større andel af EU's samlede reduktionsindsats og sikrer incitament til fjernelse af CO₂ fra atmosfæren. Regeringen støtter endvidere en mere ensartet CO₂-prissætning på tværs af sektorer som opvarmning af bygninger og vejtransport, herunder gennem en udvidelse af EU's kvotehandelssystem. For så vidt angår landbruget og LULUCF arbejder regeringen for en særskilt landsektorsøjle med fælleseuropæisk reduktionsforpligtelse og regulering af landbruget samt optag og udledninger fra jorder. Endvidere vil regeringen arbejde for, at en eventuel yderligere national reduktionsforpligtelse i de ikke-kvotebelagte sektorer minimeres.

Regeringen finder, at der samtidig er et behov for en mere ambitiøs og omkostningseffektiv fælleseuropæisk sektorlovgivning, bl.a. inden for CO₂-standarder for vejtransport. Regeringen arbejder for en udfasning af benzin- og dieselbiler i EU, og derfor finder regeringen det meget positivt, at Kommissionen vil se på, hvornår der skal sættes et stop for salg af forbrændingsmotorer. Overordnet ser regeringen positivt på Kommissionens generelle tilgang vedr. vedvarende energi og energieffektivisering.

Endvidere finder regeringen, at søfartens bidrag til reduktion af udledninger bør håndteres særskilt ifm. IMO-forhandlinger og fremtidige klimatiltag for søfarten i EU, herunder i forhold til det forventede forslag om søfartens inklusion i kvotehandelssystemet.

Desuden finder regeringen det vigtigt, at EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027 og EU's genopretningsinstrument skal understøtte indfrielsen af et øget 2030-klimamål, og at en evt. kompensation gennem provenu fra kvotesalg minimeres.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Indsættelsen af et øget 2030-mål i den europæiske klimalov har dog været forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. juni 2020.